

Kmetijski list

Glasi „Samostojne kmetijske stranke za Slovenijo“.

Izhaja vsak četrtek.
Naročnina:
celoletno K 50.—
pololetno 25.—
Posamezna številka 1.—

**Kmet, pomagaj si sam,
in svoje stališče v državi
uravnaj si sam!**

Inserati:
1 mm inseratnega stolpca stane za:
male oglase K 1.—
uradne razglase 150
reklame 2.—

Uredništvo in upravnništvo lista je v Ljubljani na Kongresnem trgu št. 9 (nasproti dvorca).

Jasni cilji — jasne besede.

(Govor poslanca Ivana Ureka.)

Brez olepšav in brez strasti, mirno in stvarno je razložil tovariš Urek na 54. seji ustavotvorne skupščine, kaj teži slovensko ljudstvo in kje mu je potrebna pomoč. Jasnost odseva zato iz Urekovega govora, ki je ves prožet od jasnosti naše misli, naše zmogovite ideje. Velika prednost govora leži v tem, ker na njej postavljeni temelji stoji trdno in nepremagljivo. Zato prinašamo govor tovariša Ureka z zadovoljenjem, kot dokaz ne samo sile naše ideje, temveč tudi sile volje, ki jo imajo njeni najodličnejši zastopniki — naši poslanci.

Govor poslanca tovariša I. Ureka se je glasil:

Gospodje poslanci! Pred nami leži VIII. oddelek ustavnega načrta, to je tisti oddelek, ki je dvignil toliko hrupa in prahu v tej zbornici in v naši državi, zlasti pa v naši Sloveniji. Dovolite mi, da izrazim kot kmet in kot zastopnik slovenskega kmeta, v imenu katerega mi je tukaj čast govoriti, njegove misli in njegove želje. Ako gremo danes po naši Sloveniji in poslušamo zahteve in želje našega ljudstva, zlasti slovenskega kmetijskega ljudstva, vidimo, da hoče, želi in zahteva ljudstvo čim večjo in čim obširnejšo samoupravo.

Naše slovensko kmetijsko ljudstvo je med vojno silno trpelo. Ne samo, da so ga nemški avstrijski trinozi tirali v boj proti lastnemu bratu, ter da so ga preganjali, trpinčili in zatirali kot politično sumljivega, temveč hoteli so ga naravnost iztrebiti. Očetje in sinovi so morali v boj proti lastnim bratom, medtem ko so doma matere s bčerkami in otroki delale same na posestvu.

Vse tisto, kar so pridelali, jim je pa zopet vzela država.

Trpljenje in trpinčenje, ki so ga naši ljudje prenašali s strani nemških avstrijske vlade, je bilo toliko, da je rodilo silen odpor v srcu vsakega Slovenca; rodilo je odpor in rodilo je željo: Proč od Avstrije! Rodilo je željo po maščevanju! Tako je nastala zahteva po odrešenju in po lastni narodni državi — Jugoslaviji. Jugoslavija! To ime je odmevalo s početka nekako bolj prikrito, toda čim dalje burneje med našim narodom od hiše do hiše, od prve do zadnje gorske koče. Jugoslavija! To ime smo izgovarjali z nekako pobožnostjo, ker smo si mislili Jugoslavijo kot nekaj nedosegljiv ideal, kajti takrat, ko smo bili zaslužni in trpinčeni pod vladno nam neprijaznega naroda, sploh nismo mogli verjeti, da dosežemo kdaj svojo svobodo.

Umevno je, da je nastalo po prevratu velikansko navdušenje. Manifestacije za združenje z našimi južnimi brati so se vršile po vsej Sloveniji; ljudstvo je bilo omamljeno od navdušenja in od veselja nad uresničenjem naših dolgoletnih želj in zahtev.

To je bilo pred dvema letoma in pol. Takrat ni nihče mislil, da bo v tako kratki dobi nastopil čas, da bo prav isto ljudstvo zahtevalo to, kar danes dejansko zahteva: gospodarsko ločitev od Beograda.

Gospodje! Poglejmo, kdo je pravzaprav zakrivil ta preobrat

v našem ljudstvu, kdo mu je odvzel to ljubezen do skupnosti in edinstva in kdo mu je vsilil in vcepil zahtevo, katere se danes propagira v Sloveniji od hiše do hiše.

V prvi vrsti so to zakriville vse tiste vlade,

ki so vladale od prevrata pa do sklicanja naše ustavotvorne skupščine v naši državi, in sicer na tak način, da se niso niti najmanj ozirale na koristi našega kmetijskega ljudstva. Ako pregledamo stotine naredb, ki so bile med tem časom izdane v Beogradu, najdemo med njimi 80 odstotkov takih, ki so bile izdane popolnoma brez miselnosti samo zato, da šikanirajo našega kmeta sploh in seveda s tem tudi slovenskega kmeta.

Tiste vlade in tisti režim, ki so ustvarili komuniste, katerih po prevratu v državi nismo imeli, iste vlade in isti režim so tudi povzročili, da je to ljudstvo, ki je takrat s takim navdušenjem pozdravljalo osvobodjenje in ujedinjenje, sedaj tako odločno proti temu in da zahteva gospodarsko ločitev od južnih delov naše države. Ako pogledamo samo nekoliko na metode, s katerimi se je vladalo nad našim kmetijskim ljudstvom, vidimo, da je bila obznana, ki je bila sedaj izdana proti komunistom ali gotovim političnim skupinam, prava malenkost in ničla proti vsem onim obzmanam, katere so izdale takratne vlade proti našemu kmetijskemu ljudstvu. Te obznane so šle za tem, da kmetu ne onemogočijo samo političnega življenja, temveč da mu naravnost vzamejo njegov obstoj, njegov gospodarski razvoj in pravico do življenja. Medtem ko so uživali vsi drugi stanoviti svobodo, se je moral naš kmet pokoriti raznim naredbam, ki so jih izdajali dan za dnem in ki so bile vedno drugačne, tako da je ena druga nasprotovala. Te navedbe so govorile o raznih maksimalnih cenah za kmetov proizvode brez ozira na to, ali more kmet s temi cenami tudi izhajati, ali more s tem rediti svojo družino, ali more kriti vse svoje izdatke. Po tem ni nikdo vprašal. Nihče ni vzel svinčnika v roke, da bi izračunal, ko-

liko staneta kmeta pridelovanje in življenje, preden je bil izdal take navedbe. Neizmerno so se šikanirale naše kmetijske žene po raznih mestih z naredbami o maksimalnih cenah. Odvzemalo se jim je blago in se jim ga uničevalo. Zapirali so jih in kaznovali z najostrejšimi globami. Vse to, gospodje, seveda ni vzbujalo ljubezni, ampak srd proti onemu, od katerega je po mnenju ljudstva vse to prihajalo. In to je bil Beograd.

«Vsega je kriv Beograd.»

Tukaj v Beogradu so bili na vladi naši ministri. Tako smo imeli v nekem času lanskega leta tri ministre «Slovenske ljudske stranke» in baš v tisti dobi so izšle smrtonosne navedbe za slovenskega kmeta, ki so popolnoma zabranile ves izvoz živine, sadja, vina itd. Če so delale to dotične stranke namenoma, bi bila moja sumnja opravičena, da so delale to samo zaradi tega, da so mogle, sledeč svojemu cilju, v Sloveniji ljudi še naprej bujskati, češ: Glejte, to vse dela z Vami Beograd!

Med raznimi sekaturami, s katerimi so šikanirali naše ljudi, je bila tudi navedba o popisu živine, konj, voz itd. iz leta 1920. Naše ljudstvo tega ni bilo vajeno, zlasti ne na način kakor ga je predpisovala ta navedba. Pri nas, kjer so razmere tako urejene, da prijavijo vsak kmetovalec pri svoji občini vse, kar se zahteva od njega, se ljudje nikakor niso mogli sprijazniti s takimi naredbami; te navedbe so izzvale velik odpor in seveda zopet sovraštvo proti tistim, ki so jih izdali.

Nerednosti pri davkih, korupcija pri železnicih, podkupovanje železniških uradnikov in postajenačelnikov, kar je bilo v modi in kar se je moralo izvrševati, ako se je sploh hotelo dobiti kako blago po železnici, uvedba različnih carin edino v ta namen, da se zaščiti par bogatih industrijcev in par bankirjev ne glede na to, da varsko in Angleško. Z jarm ječmenom je obsejana najmanj ena četrtina vsega polja, druga četrtina pa s sladkorno peso, katere odpadki (zrezki) dajejo tečno krmo za živino, zlasti za molzne krave. Ker je hanaški ječmen jari ječmen, se da s peso dobro vrstiti in po njej izvrstno uspeva. Ostali dve četrtini zemljišča sta posejani s krušnim žitom, pred vsem s pšenico, potem z okopavinami in krmnimi rastlinami, zlasti s črno deteljo. Travnikov je le malo.

Živinoreja je zelo razvita; videli smo krasne živali bernsko-hanaške pasme. Spričo dobre krme, obstoječe zlasti iz odpadkov sladkorne pese, zrezkov in listja, ki jih ensilirajo (kisajo) v posebnih jaramah in jim primešavajo rezanico in močna krmila, posebno otrobe, je mlečnost prav zelo visoka in znaša povprečno na leto in glavo 3000 litrov mleka.

Za skupno podelavanje mleka so si ustalovili gospodarji leta 1911. lastno «Kmetijsko mlekarstvo društvo za Prikaže in okoliš», katerega člani so vsi kmetje v vasi. Delež društva so po 50 K; na vsak delež se je moral gospodar zavezati, da bo dobil dnevno skupni mlekarini najmanj 4 litre, največ pa 20 litrov mleka lastnih krav.

Mlekarina je moderno urejena. Poleg tega prodaja mlekarina sveže mleko v Olomuc, podelava tudi mleko v mlečne izdelke, kakor sirovo maslo in sir, katere smo imeli priliko poskusiti.

Kmalu so prišli gospodarji na to, da potratijo gospodinjne s peko kruha doma mnogo dragocenega časa, kuriva itd. Zato so si omislili leta 1912. lastno pekarno, to je «Skladniščno in pekarsko

se s tem oškodujejo in gospodarsko uniči dvanajst milijonov drugih prebivalcev, vse to, gospodje, je vplivalo na naše ljudi tako, da jih je privedlo do tega, kar danes zahtevajo: Proči od Beograda!

Napake centralizma.

Ljudstvo zahteva svojo samoupravo ne samo iz omenjenih razlogov, ampak čim obširnejšo samoupravo hoče tudi iz važnih gospodarskih vzrokov. Sinc vi, ki so oddaljeni od svoje matere, gotovo niso materine ljubci, pa nuj jih mati ljubi še tako vroče, deležni v tisti meri kakor oni, ki bivajo pri nji, v njeni bližini. Obširno in veliko gospodarstvo se ne more voditi z ene ga mesta in od ene osebe tako dobro in kakor zahteva razvoj tega gospodarstva. Naš gospodarski položaj v državi ni v posameznih pokrajinah enak. Zato je nemogoče, da bi se mogla vsa naša država, ki je sestavljena iz tako različnih krajev z različnimi potrebami in zahtevami, vladati po enem in istem vzorcu, po enem in istem kopitu. Kar je za en del dobro, je gotovo za drugi del škodljivo. Vzemimo na primer: samo izvoz živine, ki je za slovenskega kmeta življenjska potreba, ker naš kmet preživlja sebe in svojo družino edino s tem, kar mu donšaata žitjoreja in vinarstvo. Zaradi tega je naš kmet na izvoz svojih pridelkov navezan in zato zahteva, naj se njegovi pridelki vnovčijo tako, da more izhajati. Ker pa se njegovi pridelki v naši državi, oziroma v Sloveniji, ne morejo prodati, zato zahteva energično izvoz. Če tu samo poudarim, da stane, kar lahko izračuna vsak poznavalec, pri nas v Sloveniji živinorejca samega kilogram žive teže živine do 40 kron, da pa mora prodajati živino po 10 do 16 kron, si lahko vsako misli, v kakem gospodarskem položaju se nahaja naš slovenski kmetovalec.

Iz lastne izkušnje tudi vem, da gre naše uradovanje z Beogradom zelo po-

Višji vinarski nadzornik
B. Skalický:

Vzorna moravska vas Prikaže.

(Slika z izleta v Českoslovaško.)

V Hani smo, bogati moravski Hani, ki leži v rodovitni nižavi reke Morave.

V Olomucu zasledimo za nas pripravljene vojaške avtomobile in po enourni vožnji po krasni, široki, s pravkar cvetočim sadnim drevjem zasajeni cesti smo sredi dobrega, delavnega, gostoljubnega, vrliga in zavednega kmetijskega ljudstva — med Hanaki.

Avtomobil ostro zavije in se ustavi sredi postavne vasi. Lepe zidane hiše, postavljene v četverokotu po mestnem vzoru. Za hišami gospodarska poslopja in okoli njih prostrani vrtovi. Sredi «navsi» (vaskega trga) mala cerkva in njej nasproti šola. Pred šolo nas sprejmejo s priršenim pozdravom vaščani in nas peljejo v šolo, da nam pokažejo svoj ponos, novo šolo.

Obžalujemo le, da nismo prišli kasneje, drugo leto, ko bo dograjen njih «Narodni dom», lepa velika moderna stavba blizu šole, podobna skoraj palači, ki bo dala prostore posojilnici, čitalnici, narodnim društvom in gledališču. Tam si bosta gospodar in gospodinja kakor tudi njih vesela mladina po celotedskem trudopolnem delu počivala plemenite zabave in razvedrila.

Stopimo v vežo šole. Takoj nasproti pročelne stene visi lep križ z umetno izdelano Kristusovo podobo, ki je okrašena s svežim cvetjem. Vsi ga vidijo

in zapazijo in se čudijo. Slišijo se pomenki: «Saj so nas klerikali, farbari, da so Čehi vse križe iz šol pometali.» To pojasnimo našim češkim prijateljem, ki se zgražajo nad ostudnim načinom političnega boja naših lažnivih in obrekljivih nasprotnikov.

Na hodnikih so slike iz češke zgodovine in izreki slavni čeških mož, osobito izreki velikega Komenského, češkega «učitelja narodov». «Pojdi sin in uči se moder bit!» nam ostane v spominu in še bolj izrek: «V mladini je bodoči narod».

Ze to nam kaže, koliko skrb polagajo naši češki tovariši na vzgojo mladine, dobro vedo, da izobražen in zaveden kmet ne bo propadel. Učimo se od njih! Vzbudimo v mladini ljubezen do naroda in veselje do kmetijskega poklica, ker s tem ji zapustimo najlepšo dedščino. «To, kar imaš v glavi in v srcu, je najboljši zaklad, ki ti ga nihče ne more ukrasti», tako mi je nekoč dejal moj dobri, rajni oče. Zaveden in razsoden mož se tudi ne bo od nikogar dal za nos voditi, izkoriščati ali tlačiti. Kakor prej, tako je pokazal to češki narod zlasti tudi med vojno.

Stopimo v prostorno, svetlo sobo in nagovori nas podžupan gospod Vaca, kmet iz Prikazov. Med drugim pravi, da je ves napredek v vasi in v načinu gospodarjenja pravzaprav zaslug treh zavednih gospodarjev, ki so pričeli pred tridesetimi leti svoje sosedo bodriti in buditi iz spanja. Danes je vsa vas moderna urejena po zadržnem načelu.

«Vsi za vsakega, vsak za vse.» V vasi je izvedena popolna komasacija (zlaganje) zemljišč. Posestniki imajo vzorno urejena gospodarstva, zadržgo za

živinorejo, zadržgo mlekarno, pekarno s skladiščem in sladarno. Najprej se je izvedlo v občini osušenje zemljišč, kar smo si ogledali. — Tam, kjer sta prej rastla samo preslica in loček ter so stali mlake z žabami, vidimo sedaj najkrajše polja, polna bujne pšenice, slovečega hanaškega ječmena in sladkorne pese. Na občinskih mapah nam je g. podžupan Vaca razkazal pomen in vrednost komasacije. Prej so bila po stari, slabi kmetijski navadi vsled delitev med otroke in odprodaj razkosana zemljišča, male parcele, liki razmetana polna sen in tja ležeča, sedaj pa ima vsak gospodar le eno, k večjemu dve široki parceli, ležeči ob cesti ali potu. Številno parcel se je s tem zmanjšalo približno za četrtino. Ker ima vsak gospodar svojo zemljiško posest na enem kraju, obdeluje zemljo ceneje in hitreje, uporablja lahko večje kmetijske stroje, kolobari lažje in pravilneje s pridelki itd. Težavno je bilo zemljo pravilno in praktično na novo razdeliti, toda korist tega dela je velika.

Vas ima kakih 70 gospodarjev kmetov, ki posedujejo po 10 do 30 oralov zemlje. Le-ti žive lahko od svojih posestev. Občinski pašnik uživa 75 upravitelcev, ki skrbijo za njegovo vzdrževanje.

Skoraj enako je število manjših posestnikov in kajzarjev, ki so navezani na delo pri večjih kmetijskih posestnikih. Kmetijski delavci so najeti večinoma za vse leto in dobivajo poleg deputatnega zemljišča in plače ob času dela tudi hrano za svojo obitelj.

Na polju se seje večinoma ječmen, ki zelo slovi zlasti za izdelovanje slada (za pivo) in se izvaža po večini na Ba-

varsko in Angleško. Z jarm ječmenom je obsejana najmanj ena četrtina vsega polja, druga četrtina pa s sladkorno peso, katere odpadki (zrezki) dajejo tečno krmo za živino, zlasti za molzne krave. Ker je hanaški ječmen jari ječmen, se da s peso dobro vrstiti in po njej izvrstno uspeva. Ostali dve četrtini zemljišča sta posejani s krušnim žitom, pred vsem s pšenico, potem z okopavinami in krmnimi rastlinami, zlasti s črno deteljo. Travnikov je le malo.

Živinoreja je zelo razvita; videli smo krasne živali bernsko-hanaške pasme. Spričo dobre krme, obstoječe zlasti iz odpadkov sladkorne pese, zrezkov in listja, ki jih ensilirajo (kisajo) v posebnih jaramah in jim primešavajo rezanico in močna krmila, posebno otrobe, je mlečnost prav zelo visoka in znaša povprečno na leto in glavo 3000 litrov mleka.

Za skupno podelavanje mleka so si ustalovili gospodarji leta 1911. lastno «Kmetijsko mlekarstvo društvo za Prikaže in okoliš», katerega člani so vsi kmetje v vasi. Delež društva so po 50 K; na vsak delež se je moral gospodar zavezati, da bo dobil dnevno skupni mlekarini najmanj 4 litre, največ pa 20 litrov mleka lastnih krav.

Mlekarina je moderno urejena. Poleg tega prodaja mlekarina sveže mleko v Olomuc, podelava tudi mleko v mlečne izdelke, kakor sirovo maslo in sir, katere smo imeli priliko poskusiti.

Kmalu so prišli gospodarji na to, da potratijo gospodinjne s peko kruha doma mnogo dragocenega časa, kuriva itd. Zato so si omislili leta 1912. lastno pekarno, to je «Skladniščno in pekarsko

društvo za Prikaže in okoliš» z deleži po 50 K. En delež upravičuje zadržgo na leto največ do 5 q (500 kg) kruha, za kar mora dobaviti 5 q krušnega žita. Večja kmetija dobavi na leto običajno 20 q krušnega žita (pšenice in rži) in dobiva skozi vse leto iz pekarnе svež kruh. Koncem leta se napravi obračun in čisti dobiček razdeli med zadržgojke. Pekarno, ki je opremljena s stroji na električni pogon, vodi izvežban pekovski mojster. Pekarna ima tudi stroje za drobljenje (šrotanje) žita za krmo. V kratkem bodo postavili tudi mlevske stroje, tako da se bo žito lahko tudi doma mlelo.

Električno moč dobiva vas iz električne centrale v bližnji vasi Brežovi na reki Moravi. Vsa vas in vse hiše so električno razsvetljene; večji gospodarji imajo tudi električne motorje, s katerimi sesajo vodo, režejo rezanico, žagajo in sečejo drva, mlatioj itd.

Ogledali smo si županovo posestvo, ki je izmed največjih v vasi. Žal, da je bil g. župan zaradi zdravljenja v naši Bački odsoten. Občudovali smo lepe hleve s samodelujočimi napajalniki, skozi katere priteka sveža voda prav k jaslom vsake živali, ki pije, kadar in kolikor hoče svežo, zdravo vodo. Potem smo si ogledali še eno srednje in slednjič eno majhno posestvo kmeta Klementa Vyháňka, ki ima le kakih pet oralov zemlje. Občudovali smo snažno in lepo opravljeno in urejeno stanovanje, hlev s šestimi glavami živine, gospodarsko poslopje itd. Povsod sta nas spremljala ljubezniva gospodinja in prijazen gospodar, ki nam je končno podaril v spomin tudi svojo vi-

Ne podpisujte nobenih izjav, ki vam jih predlagajo klerikalci, ker vse njih izjave so sleparija!

Ivan Simončič se že dalje časa pogreša. Že v prvi polovici pr. m. je odšel službeno v Beograd. Vsled izživajočega obnašanja neke ženske si je Simončič mimogrede na ulici dovolil nedolžno opazko. To je nekoga tako pogrelo, da je Simončiču sledil. Zvečer je Simončič še večerjal v gostilni »Triglav«, nato pa ga ni videl nikdo več. Taki slučaj v Beogradu niso novi. Celo dva slovenska poslanca sta bila lani napadena. Govori se, da so na malen Kalimegdanu v Beogradu našli nedavno zakopanih več človeških trupel. In centralisti hočejo tamonje razmere presaditi tudi v naše kraje! Slovensko in hrvatsko ljudstvo tega ne bo dopustilo nikdar! — In veste, ljudje božji, kaj je resnice na novici »Sedanosti«? »Uboga žrtev« Simončič je v Beogradu v resnici izginil, toda ne na drugi svet, ampak v policijske zapore. Mož je namreč poveril težke denarce in namesto, da bi se mastil s tujim denarjem po beograjskih gostilnah, sedi sedaj v ječi in premišljuje svojo in klerikalno podlost. Kako pač moremo nazivati pisanje »Sedanosti« drugače kot najnižkotnejšo hujskarijo? Ne razumemo samo vladnih organov, ki ne nastopijo proti takim lažem in takim hujskarijam.

(Tudi »Kmetovalec« proti centralizmu) piše »Slovenec« dne 23. junija. Ubogi »Slovenec« je že čisto zmešan vsled velikega strahu, ki ga ima pred centralizmom, ker drugače bi moral vedeti, da je tudi »Kmetijski list« proti centralizmu. Kritiko o določilih glede kredita kmetijskim za drugim smo namreč prinesli mi že davno, in smo torej še pred »Kmetovalcem« zagrešili grehi proti centralizmu. Zato je, ljubi »Slovenec«, odveč Tvoje namigavanje na samostojne in smešno neumno je Tvoje »farbanje« bralcev.

(»Samostojna lumparija«) piše — kdo neki — »Slovenski gospodar« seveda! In veste, zakaj? Zato, ker hoče Jernovič prodati svoj vinograd državi. In to je »samostojna lumparija«! Veliki mojster obrekovalcev je v resnici »Slovenski gospodar«.

(Samostojni poslanci dobivajo izvoznice vseh vrst) laže dalje »Slovenski gospodar«. Izjavljamo, da je tisti, ki je to pisal, pa naj bo to že odgovorni urednik g. Pušenjak ali kdo drugi, napisal vedoma grdo neresnico ali, da rečemo odločneje, grdo laž. Izjavljamo dalje g. Pušenjaku, da očetek laži zagovarja uredništvo »Kmetijskega lista« samo in pričakuje zato tožbo zaradi razžaljenja časti. Poudarjamo končno tudi, da bomo v primeru, če »Gospodar« ne preneha s to lažjo, ne da bi pozikusi oprati s sebe očetek laži, smatral vsakogar, ki sodeluje pri tem listu kot človeka, ki vedoma podpira laž in obrekovalje.

(Samostojnim se odpirajo oči) pravi »Slovenski gospodar«. Res je, in ker so se jim odprle že pred dvema letoma, so tudi ustanovili »Samostojno kmetijsko stranko«. Ker se odpirajo oči tudi drugim, zato raste SKS. In ker se odpirajo končno oči tudi pristašem SLS, ali KZ, zato pristopajo le-ti k SKS. Če bo pisal »Gospodar« še naprej tako, potem se bodo še marsikomu odprle oči. Zato le naprej tako, dični »Gospodar«!

(Paradna številka) naj bi bila poslednja številka »Gospodarjeva«, ampak namen se je popolnoma ponesrečil. Primerjajte pazno zadnjo številko »Slovenskega gospodarja« in zadnjo številko »Kmetijskega lista«! V »Slovenskem gospodarju« frazarsko »Sporočilo Hrvatim in Srbom«, v »Kmetijskem listu« pa »Velikanski uspehi naših poslancev«. Tam besede in prazno govorjenje, tu pa uspehi in dejansko delo za kmetovalce. Kdo je za ljudstvo?

(Uspehe klerikalcev) si lastimo mi, pravi zadnji »Slovenski gospodar«, ker je zahteval poslanec Urek uvedbo davčnih knjižic, odpravo pomikanja tobaka in skrajšanje vojaške službene dabe, za kar so se že potegovali poslanci SLS. Je že mogoče, da so se le-ti potegovali za te stvari, toda od tega nima ljudstvo prav ničesar. Glavno je, kdo je to dosegel. Dosegli pa so vse to edinole naši poslanci in samo naši poslanci. In če tega ne verjame poslanec Hohnjec, pa naj poprosi tovariša Ureka, ki mu črno na belem to dokaže. Davka prosta žanjekuha — je počen groš, pravi »Slovenski gospodar« in dostavlja dalje, da so samostojni poslanci zato, ker so dosegli davka prosto žanjekuhu, nesreča za slovensko kmetско ljudstvo. — Po »Gospodarjevem« je torej sreča za slovenskega kmeta tisti, ki mu prinaša davke! Sedaj razumemo, zakaj je »Gospodar« tako vnet za Korošca. — Ker je nosil skozi dve leti samo nove in vedno nove davke iz Beograda! Ali je še kdo tako slep, da ne bi sedaj izprekledal?

(Korošček lajžurnal »Straža«) razpravlja na široko o silni marljivosti njenega odgovornega urednika gospoda Pušenjaka. Ta gospod je baje

interpeliral ministra za notranje zadeve in se pritoževal o strankarskem postopanju »okrajnih« glavarjev v Mariboru, Ptuj in Slovenjgradcu. Kar se spoštovanega gospoda drja. Lajnsiča tiče, se moramo prav čuditi, da ga naenkrat napadejo, ko je vendar tak intimus vsemogočnega drja Leskovarja, čigar dosedanje delovanje je vse prej kot klerikalizmu sovražno. — Napada pa tudi obče priljubljena, za gospodarsko povzdigo svojih okrajev silno zaslužna okrajna glavarja v Ptuj in Slovenjgradcu. Oba gospoda, tako dr. Pirkmajer kot posebno še dr. Ipavic, delujeta v jako eksponiranih okrajih in sta se izkazala v najhujših časih s svojim pomirljivim in vseskozi objektivnim nastopom kot moža povsem na svojem mestu, kar se ravno o drju. Lajnsiču ne more tako mirno trditi. Ni naša naloga, zagovarjati omenjena glavarja, vendar smo pa mnenja, da se ne sme nikomur delati krivice. Najboljši dokaz, da je osebiti glavar dr. Ipavic na svojem mestu, je, da si je pridobil v vsem okraju največje simpatije in da je ljudstvo ob državni meji, ki je živelo pod nemškim vplivom, s svojim vestnim gospodarskim delom in s trajnimi stiki privedel tako daleč, da so prejšnji nezadovoljneži srečni in povsem lojalni državljani. Vprašamo »Stražo« samo, zakaj ni ugriznila predstojnikov okrajnega glavarstva v Celju in v Ljutomeru.

— Toda to bo že sama vedela zakaj. (Kmetova smrt.) Janez Zupan, po domače Kreže, kmet v Praprotnem pri Hrastniku, je peljal s travnika prilašč domov. Ker pastir ni o pravem času zavrl voza, je pogнал konja v divji tek po bregu. Kreže je hotel voz sam zavreti, pri tem se je pa ujel z nogo v »strango« in konj ga je vlekel s seboj, dokler ni zadel v hrast s tako močjo, da je vrglo konja na hrbet. Zupanu je eno nogo popolnoma odtrgalo ter mu tudi vso kožo pobralo s hrbta. Prepeljali so ga v ljubljansko bolnico. Zupan je bil mlad, zelo miren mož, ki je prebil vso vojno. Lansko leto se je šele poročil.

(Neznosne okrajne in občinske doklade trboveljske občine.) Neki občan trboveljske občine ima majhno hišico s 700 m² obsežnim zemljiščem (s stavbiščem vred). Ker sedaj ne stanuje sam v tej hišici, jo je dal v najem za letnih tisoč kron. Davčni urad v Laškem je temu srečnemu predpisal za leto 1921. te-le davke: hišonajeminski davek K 139-20. 70 odstotni državni pribitek K 97-44. 189 odstotne okrajne doklade K 263-09 in 320 odstotne občinske doklade kron 445-44. skupaj K 945-17. Srečni občani komunistične občine trboveljske!

(Vabilo na občni zbor.) V nedeljo dne 3. julija ob desetih ur v Litliji v Borškovih gostilni občni zbor SKS. za litijski sodni okraj s tem-le dnevnim redom: 1.) Pozdrav predsednika; 2.) poročilo tajnika; 3.) volitev predsednika in tajnika; 4.) raznoterosti. Iz Ljubljane bo prišel na občni zbor poslanec SKS, ki bo poročal o vseh važnih političnih in gospodarskih zadevah. Pridite vsi člani stranke in pripeljte s seboj tudi svoje sosede, ker dnevi red je važen!

(Iz Metlike.) Na naslov davčnega oblastva. V vsem metliškem okraju vlada silna nejevolja nad metliškim davkarjem. Ta nejevolja davčnemu oblastvu niti ni neznana. Ravno tako so pa oblastvu tudi znani vzroki, ki so porodili to upravičeno nejevoljo. Zategadelj se silno čudimo, kako to, da se davčno oblastvo ne zgame in da kar naprej trpi z ljudskimi potrebami neskladno delovanje metliškega davkarja. Odločno zahtevamo red in svrmi davčno oblastvo pred posledicami, ki jih mora roditi njegova pasivnost. Stvari bomo posvetili vso svojo pozornost ter poskrbeli, da se bo napravil red iz Beograda, če se v Sloveniji nočejo zginiti merodajni krogi. Ne trpimo pa prav nobenih šikan ljudstva, najmanj pa, da bi šikaniral ljudstvo uradnik, ki je plačan od ljudstva!

Politične vesti.

(Boj za ustavo) se bliža svojemu koncu in bi moral biti že odigran, da niso hoteli v zadnjem trenutku izrabiti mohamedanci položaja na naravnost nezasiščen način. Poleg novih zahtev glede načina izvedbe agrarne reforme so v zadnjem hipu tudi nastopili z zahtevo, da morajo veljati za Bosno in Hercegovino glede njene razdelitve v okruge in oblasti čisto posebne določbe. Temu separatističnemu stremljenju mohamedancev pa vlada naravno ni mogla ustreči, ker bi na ta način odprla vrata na stečaj vsem drugim separatističnim stremljenjem.

(Zato je stavila vlada mohamedancem ultimatum) s svojimi protipredlogi. Če mohamedanci le-teh ne

sprejmejo do dne 27. junija popolne, bo izvajala vlada vse potrebne posledice.

(Zemljoradniki prihajajo v ospredje). Čim bolj se je pokazala možnost izstopa mohamedancev iz vlade, tem bolj pa je narasla možnost, da vstopijo v vlado zemljoradniki. In v resnici so se ti tudi že o tem posvetovali in sklenili, da vstopijo v vlado, če jim le-ta prizna te-le zahteve: 1.) Begluške naredbe se ukine. 2.) Vse naredbe brez izjeme se morajo predložiti zakonodajnemu odboru. 3.) V členu 95. ustavnega načrta se črta določba o maksimalni višini prebivalstva.

(Prav iskreno želimo,) da bi pretirano kupčevanje mohamedancev privedlo do izmene vlade, v kateri bi bili zastopani namesto mohamedancev zemljoradniki. S tem bi postala na eni strani naša ustava modernejša, na drugi strani pa bi silno pridobilo vse kmetijsko ljudstvo države. In ne na koncu bi bila s tem zopet oživljena enotna fronta vseh kmetovalcev Jugoslavije, ki je nujna in potrebna in ki se gotovo še uresniči. Zato želimo iz vsega srca, da bi mogli skoraj pozdraviti zemljoradnike kot svoje zaveznike v vladi.

(Socialni demokratje) so izjavili, da so pripravljene pomagati državi v skrajni sili. Če bo odviselo od njih glasov, tedaj bodo glasovali za ustavo. Vstopili bi tudi v vlado, če ne bi bili v tako nerodnem strankarskem položaju. Tako je, če človek ob volitvah predemagošča nastopa.

(Splošen položaj je torej tak,) da so odšli iz zbornice vsi, ki so nasprotniki naše države. Radičevci, komunisti in naši klerikalci so se našli v bratski slogi sovražstva do naše države. Rodoljubi pa so ostali v skupščini in ti bodo sprejeli ustavo, pa čeprav so trenutno nastopile težkoče. Mogoče je, da bo sprejeta ustava nekaj dni pozneje, toda njen sprejem je zagotovljen, ker je to državna potreba, ker zahteva tako interes ljudstva. Zato si bo pa tudi ljudstvo zapomnilo vse tiste, ki so zaeno s komunisti in Radičevci hoteli upropasti našo državo.

(Baroška luka) ostane nam in se je v tem oziru tudi že udalo italijansko javno mnenje. K iztreženju pa prihajajo tudi laiki Rečani, ki so pustili svoje pretrane italijanistične sanje in se raje spomnili na dejanske potrebe Reke, ki že leta in leta nima nobene trgovine. Ta trgovina pa odvisi od nas. Zato je prvo, kar morajo storiti Rečani, to, da stopijo v prijateljske odnose z nami.

(Kako bo na Reki?) Reka postane čisto samosvoja. Vlado bodo stvorili nam prijazni pristaši Zanelle in fašistska legija se razpusti. Upravo luke bo vodil konzorcij, obstoječ iz po dveh jugoslovancev, Rečanov in Italijanov, vendar pa bo imela naša država predpravo. S tem je zagotovljen trgovinski razvoj Reke, ki more postati nevarna konkurentinja Trsta. Tega se v Trstu tudi zavedajo in skušajo zato sedaj z vsemi močmi rešiti propadajočo trgovino Trsta. To pa je zopet mogoče samo, če se doseže sporazum z nami, ki pa je odvisen od naših primorskih bratov. Ali jim dajo Italijani vse pravice, ki jim gredo, ali pa tudi mi ne poznamo Trsta, ki je od nas ravnotako oddaljen kakor Reka.

(V rimskem parlamentu) sta govorila izmed naših poslancev dr. Vilfan in Šček. Prvi je vsled svojega neustrašnega nastopa izzval burjo viharja med italijanskimi prenapetimi. Toda ves vihar ni mogel zadušiti mogočne resnice, da namreč Jugoslavija nikdar in nikoli ne zapusti svojih Primorcev.

(Kakršna Italija,) tak je tudi njen parlament, Italijo imenujejo nekateri po pravici deželo anarhije, tako se koljejo med seboj fašisti in komunisti. V parlamentu se ta žalostna zgodba ponavlja. Poslanci se pretepajo in lasajo med seboj ter valjajo po tleh kot prave poulične barabe. Pri tem pa se obkladajo z raznimi poskvami, kakor žganjarji v beznih. V resnici sijajen parlament!

(V deželni zbor koroški) so bili izvoljeni trije Slovenci in ne samo dva kakor smo poročali v zadnji številki. Slovenci so dobili nad 10.000 glasov, najgovornejši dokaz, da imamo pravico do Koroške.

(Grška) je odklonila posredovanje zaveznikov in upa, da bo sama kos

Turkom. Nam se pa zdi, da je vse skupaj le lepa gesta Grkov, ki ne bo niti premočila zaveznikov, še manj pa prekanila Turke.

(Konec črnogorske armade.) Svoje dni je Italija podpirala vse Nikiti zveste Črnogorce, ki so se hoteli bojevati proti naši državi. Sedaj pa, ko je Nikita umrl in je z našo državo sklenjena rapalska pogodba, pa so postali Črnogorci za Italijo nadležni tujci, vsled česar je laška vlada sklenila, da razoroži Črnogorce in jih pošlje kot vojne ujetnike domov, to se pravi, da jih izroči Srbom. Tako so plačali Italijani z izdajstvom Črnogorce, ki so izdali svojo domovino. Slep je, kdor gre s tujcem proti bratu, ker tujec ga le izkoristi, potem pa prepusti svoji usodi. To morajo sedaj bridko izkušati ubogi Črnogorci.

(Česka armada.) Rak-rana češke vojske je bila, da je bilo vojakom dovoljeno vmešavati se v politiko. Zaradi tega je silno trpela disciplina v vojski in češka armada iz tega vzroka tudi ni uživala najboljšega slovesa. Sedaj hočejo to odpraviti in kakor vse kaže, se bo to tudi doseglo. (Za Leninom tudi Krasin.) Voditelj za voditeljem ruskih boljševikov se odreka komunističnim idealom. Krasin vabi sedaj tuje kapitaliste, da bi izrabljali Rusijo, in jim obeta popolno jamstvo, da ne izgube niti beliča svojega denarja. Tako je v Rusiji, pri nas pa sleparijo komunisti še naprej.

(Nova vojna boljševikov.) V Malo Azijo so prispeli v pomoč Kemalistom, turškimi nacionalistom, boljševistični kozaki, ki naj jim pomagajo v boju proti Grkom. Tako pošiljajo boljševiki rusko ljudstvo v boj za tuje interese! Res pravi ljudski prijatelj!

Gospodarstvo in gospodinjstva.

(Nove takse.) Za izdajo živinskih potnih listov so določene po postavki 110. tri vrste taks, in sicer: a) Za drobnico, ovce, koze in svinje 0-20 din. b) Ako se izda en potni list za več komadov drobnice, se mora za vsako glavo doplačati še 0-20 din. c) Za konja ali rogato živino pod dvema letoma 0-50 din.; za konja ali rogato živino nad dvema letoma po 1 din. d) Prepis lastnine na kupca za glavo 0-20 din. Ta taksa se plačuje v kolkah, ki se lepijo na potne liste. e) Za overovljenje prevoda o lastništvu in zdravju živine in živalskih sirovin, ki jih izdajajo živinozdravniki na veterinarskih postajah od vagona 5 din. Razne vrste živine se ne smejo uvrstiti na en potni list. Za prestopke proti tem določbam je bila določena 50kratna kazen. Člani finančnega odbora so predlagali znižanje na 10kratno vsoto takse. — Železnike in parobrodarske uprave, ki prevzamejo živinske transporte brez potnih listov, podležejo kazni 100 dinarjev za vsak primer.

(Nova naredba o izseljevanju.) Vlada je izdelala novo naredbo o izseljevanju. Po tej naredbi se bo smelo izseljevati samo preko naših pristanišč. Prednost pa bodo imele domače paroplovne družbe, ki dobe skoraj da monopol. Proti tej naredbi piše »Jugoslovanska borza«, ki se boji, da bodo potem domače družbe, ker bodo brez konkurence, mogle izrabljati izseljenike. Dasi je pomislek »Jugoslovanske borze« uvaževanja vreden, vendar pa načelno ne more pobiti vladne namere. Treba bo pač uvesti strogo državno nadzorstvo, pa bodo ovrženi vsi pomisleki.

(Izvoz fižola v poljsko republiko je potrjen.) Za izvoz je potrebno potrdilo poljskega konzula v Zagrebu, da je fižol iz naše države. Poljska se namreč boji ameriškega fižola, ki je bil opetovano povod zastrupljen.

(Hmelji.) Zatec, dne 15. junija 1921. Stanje hmeljskih nasadov je povoljno. V zgodaj obrezanih nasadih je rastlina dospela deloma do treh četrtin visokosti drogov, oziroma žic, deloma že do vrha; rastlina je zelo krepka in ima obilo stranskih panog. Nekaj je tudi nasadov, v katerih je dospela šele do polovice ali do dveh tretjin visokosti drogov. Pozno obrezani nasadi in oni, katere je poškodoval bolhač, so v razvoju zaostali. Zadnji teden smo imeli podnevi in ponoči hladno vreme, kar ni ugodno vplivalo na hmelji; vendar je vsled deževja zadosti mokrote v zemlji in bo hmeljska rastlina ob toplem vremenu zamujeno zopet nadomestila. Apis-muha in njena zalega sta skoro popolnoma izginili. Krmilja je nekoliko oživela in tudi cene

so narastle, in sicer od 2000 do 2200 č. kron za 50 kg. Končno razpoložene in cene čvrste. — Zveza hmeljarskih društev.

(Kranjska hranilnica.) Dne 14. junija je bil občni zbor Kranjske hranilnice, kateremu je bila predložena bilanca za leto 1920. Hranilnica je imela vlog za 44.123.863 kron, hipotekarna posojila so se znižala za 7.164.984 kron, rezervni sklad znaša 4.454.225, čisti dobiček pa 69.575 K. (Nov hotel v Mariboru.) Brata Tavčar v Mariboru nameravata zgraditi velikanski hotel, ki bo največji hotel v vsej Jugoslaviji. Hotel bo imel nad 250 tujskih sob in bo stal nad 50 milijonov kron.

Ugodna prilika.

Takoj z nastankom Jugoslavije se je porodila želja, naj se skliče v Ljubljano, prestolico Slovenije, vseslovenski obrtniški shod. Na tem shodu naj bi se obravnavala vsa vprašanja, ki se tičejo obrtnika, in sprejeli sklepi, ki naj bi bili obvezni za vsa obrtniška stan v gospodarskih in političnih zadevah. Da bi bil tak obrtniški shod za ves obrtniški stan največjega pomena, o tem ni nobenega dvoma. Z resno voljo in vztrajnim delom bi se končno moglo premagati vse težave, ki bi bile zvezane s prireditvijo takega shoda.

Na vsak način pa bi bil dosegljiv, lep uspeh že z ozirom na dobro razvite obrtniške organizacije po Sloveniji. Opti na številna društva in zadrge obrtnikov, bi mogli prirediti v Ljubljani impozanten tabor obrtnikov, ki bi bil sijajna manifestacija naše misli, ki bi dokazal vsej javnosti silo obrtniškega stanu. Prepotrebnost je taka manifestacija, ker je že skrajni čas, da pokažejo obrtniki svojo resno voljo, da se bora za svoje pravice, da so v stanu si jih izvojevati, da postanejo tako splošno vpoštevan faktor, kar bi kot eden najvažnejših produktivnih stanov že davno morali biti.

Avgusta meseca bo v Ljubljani obrtni velesemenj, s katerim bo zvezana razstava produktivnih izdelkov. Za obrtnike vseh strok je taka razstava največje važnosti. Tu bo videl obrtnik vse izdelke, ki so mu potrebni in ki imajo to veliko prednost, da so domačega izdelka. Pred vojno je bilo treba naročevati vse iz tujine in plačevati visoko carino, tako da domači obrtniki niti tekmovali ni mogel s tujim blagom. Dandanes je mnogo ljudi, ki mislijo, da je treba nabavljati vse v tujini. Na razstavi pa bodo spoznali, da je domača obrt razvita in da še vedno bolj in bolj lahko osamosvojujemo od tujcev. In že to opravičuje razstavo in jo priporoča.

Na razstavi pa bodo tudi izdelki obrtnikov samih. Seveda le najboljši in najfinejši! Ti izdelki bodo za marsikoga dobra šola, ker bodo jasno pokazali, kako je treba delati in kaj se danes zahteva. Zato bi morale delovati obrtniške organizacije že danes na to, da obišče razstavo vsak obrtnik. To bi se moglo uresničiti najlepše na ta način, če bi se sklical v dnevih obrtniškega velesemenja prej omenjeni obrtniški tabor. Tako bi razstava kakor tudi tabor vabila obrtnike v Ljubljano in nobenega dvoma ni, da bi potem oboje obrodilo najlepše uspeha.

Obrtni velesemenj bo od dne 13. do dne 24. avgusta. Ker pade dan 13. avgusta na soboto, dne 15. avgusta pa je praznik (Veliki Šmaren), bi bilo najbolje, če bi se ravno ta dva dneva vršil obrtniški shod, da ne bi izgubil obrtnik delavnega dne. Zato predlagamo, da bodi v nedeljo dne 14. avgusta glavna seja obrtniških organizacij, na kateri naj se določijo vsa važnejša vprašanja, ki naj pridejo na obrtniškem taboru in pretes. Tabor sam pa bodi v ponedeljek dne 15. avgusta.

Če se ta naš predlog vpošteva, potem se naj sestavi v Ljubljani takoj pripravljalni odbor, ki naj poskrbi za to, da se osnujejo povsod po Sloveniji podobni, ki morajo zainteresirati vse podeželje za razstavo in za tabor. Če se poprimemo takoj in z vso vnamo dela, potem je gotovo, da bodo pripravljajna dela pravočasno končana in da bo izpadla manifestacija obrtniškega stanu tako, kakor to zahteva interes obrtnikov.

Zategadelj pozivljemo vse obrtnike, da sprejmejo predlog in da se podajo na delo. Prosimo pa tudi »Obrtni vestnik« za ponatisk našega poziva, da se tako naša misel razširi vsepovsod.

Obrtniški stan, ki je tudi eden stebrov države, ki je osebito pri gradnji države največje važnosti, mora pridobiti mesto, ki mu gre. To pa je mogoče doseči samo, če store vsi obrtniki svojo dolžnost in čel delajo tako za uspehi semnja kakor za zmago tabora.

Zato vsi na delo!

Književnost.

Za poletno sezono naročite takoj novo nam došlo knjigo: Jirasek: „Filozofska historija“, ki je izšla kot prva hrvatska jubilejna izdaja! Po povzetju 30 K jo pošilja J. Herejk, središnja česko-jugoslavenska knjižara, Zagreb, Hatzova ulica 15.

Najboljši historični roman českoslovaškega naroda.

Zepne, stenske, nihalne, kuhinjske ure, budiljke, zlatnino in srebrnino

kupite najceneje pri trvdki

Ivan Pakiž

v Ljubljani, Stari trg št. 20.

Les (šleifholz) plačuje v Goričanah po 280 K m² a. a., pošta Medvode.

Kupujemo suhe gobe

ter priporočamo vsakovrstna semena za poletje in jesen

Sever & Komp.

v Ljubljani, Wofova ulica št. 12.

Trgovina z železnino

Erjavec & Turk

„pri zlati lopati“

v LJUBLJANI, Valvazorjev trg št. 7

nasproti križanske cerkve (prej Hammer-
schmidt-Mühleisen).

Zaloga cementa in karbida.

Kupim

valjčni mlin in žago,

oboje dobro upeljano ter s stalno vodno

močjo. Kupim tudi vsako posamezno ter

nudim posredovalcem nagrado.

Ponudbe sprejema Fr. Skala, Videm

ob Savi.

Proda se bencin-motor

6 H. P.

stoječ na vozu s cirkularno žago, pri-

praven tudi za poljska dela.

Pojasnila daje A. Drame v Ljubljani,

Žabjak št. 2/II.

Primešaj krmi Mastin!

V zmislu odloka deželne vlade za Kranjsko

v Ljubljani z dne 18. julija 1899., št. 10.595,

ki mi ga je mestni magistrat ljubljanski iz-

poročil dne 23. julija 1899., št. 25.255, smejo

dietetično sredstvo Mastin, redilni prašek

za prasice in za vsako živino, lekararji,

trgovci, drogist in kramarji prosto prodajati.

Mastin je kot prosti obrtni predmet oglašen.

V Ljubljani, dne 3. avgusta 1900., mag. opr.

št. 25.561. — Ako Mastina v lekarnah in

trgovinah ne dobite, ga naročite po pošti.

5 zavojev Mastina stane 50 kron in se jih

pošlje poštne prosto na dom.

Mazilo zoper garje (naftol-mazilo) uniči

pri ljudeh garje, lišaj, srbečico, kožne bo-

lezni in izpuščaje; pri živini uniči garje.

Lonček tega mazila velja po pošti 15 kron.

Lekarnar Trnkoci

v Ljubljani (Slovenija) zraven rotovža.

FIŽOL,

samo bel, mandalon in koks (prepelicar)

kupim ali ga zamenjam za rdečega ali

za fižol druge vrste in doplačam eno

krono pri kilogramu. Sprejemam vsako,

tudi najmanjšo množino.

Fran Pogačnik,

Ljubljana, Dunajska cesta št. 36.

Posestvo,

oddaljeno pol ure od državne ceste,

je na prodaj.

K posestvu spadajo tudi poslopje, nahaja-

joče se v dobrem stanju, zidano, z opoko

križo, ter okroglo 300 m² stoječega meh-

kega in okroglo 200 m² trdega lesa. Na po-

sestvu se redi lahko sedem do osem glav

živine. Natančnejše pogoje in ceno pove

pooblaščenec Ivan Natek pri Sv. Juriju

ob Taborn.

Proda se

malo kmetско posestvo

v bližini Novega mesta.

Pojasnila daje Janez Udovč, Regerč

vas št. 13, p. Novo mesto.

Ruska književnost.

Zahtevajte cenovnike ruskih original-

nih knjig od Česko-jugoslavenske knji-

žare J. Herejk v Zagrebu!

Vsakovrstne razglednice, umet-

sgodovinske, lju-

bavne i dr. ter **papir vsake vrste**

nudi po jako nizki ceni Česko-jugosla-

venska naklada J. Herejk v Zagrebu.

Edina razprodaja vseh vrst specialnega

mavca (gipsa)

za vso kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev tvornice Stanz, Kindberg, Sem-
mering, Schottwien, Puchberg, Ausewiese i. dr. nudi po najnižji ceni iz svojih
zalag v Ljubljani, Osijeku, Novem Sadu in Zemung **KOSTA NOVA KOVIČ**, vele-
trgovina mavca v LJUBLJANI, Židovska ulica št. 1.

LANIŠČE

godeno in negodeno, kupi v vsaki množini

Mehanična vrvarna, terilnica in predilnica

Anton Šinkovec, Kranj-Grosuplje.

— Ponudbe je nasloviti na tovarno na Grosupljem. —

Tkalci platna!

Vsako vrsto lanene preje

dobite v poljubnih množinah pri

Mehanični vrvarni, terilnici in predilnici

Anton Šinkovec, Kranj-Grosuplje.

Vprašanja je nasloviti na tovarno na Grosupljem.

Družba „IMPEX“

LJUBLJANA, Krekov trg št. 10

kupuje vsakovrstno klav-
no živino in prasice po
najvišji ceni.

Jurčke (gobe),

očiščene in rezane, sušite! Ponudbe z vzorcem vred sprejema
„Herba“, zadruga za izkoriščanje zelišč z o. j. v Zagrebu, Palmo-
tičeva ulica št. 10. Zadruga kupi vsako množino jurčkov, za ka-
tere plača najvišje cene.

Iz Havra v Ameriko

samo 6 dni.

Edino najkrajše črte preko Havra,
Cherbourg in Antwerpna v Newyork.
Vozne listke in zadevna pojasnila izdaja
edino koncesionirana potovalna pisarna

Ivan Kraker v Ljubljani,

Kolodvorska ulica šte. 41,

blizu glavnega kolodvora.

Zbirajte lipovo cvetje,

sušite ga v senci in na prepihu! Vsako množino kupi po najvišjih
cenah „HERBA“, zadruga za izkoriščanje zdravilnih rastlin
z o. j. v ZAGREBU, Palmotičeva ulica št. 20.

Pozor!

Dospela je velika pošiljatev raznih
gumbov za suknje, igel, modnega
blaga, finih žlic, toaletnih in čevljarskih potrebščin in orodja.

Na debelo in na drobno.

Za obilen obisk se priporoča trvdka

Josip Petelino

tovarniška zaloga šivalnih strojev v LJUBLJANI, Sv. Petra nasip št. 7.

Za pomlad in poletje

priporočamo svojo veliko zalogo različnega angleškega in
češkega sukna, volnenega blaga za moške in ženske obleke,
različno perilno blago, kakor platno, šifone, cefirje, tiska-
nino v najnovejših vzorcih in bogati izbiri, dalje različne
volnene in šivane odeje za postelje, svilene, volnene in
bombažaste rute za na glavo itd. Opozorjamo tudi na
- - - raznovrstne ostanke po zelo znižanih cenah. - - -

A. & E. Skabernè

vletrgovina z manufakturnim blagom

v Ljubljani, Mestni trg št. 10.

Dospela so staroznane, naravnosive

Kmetovalci,

ZEILINGERJEVE KOSE

(petnajstke)

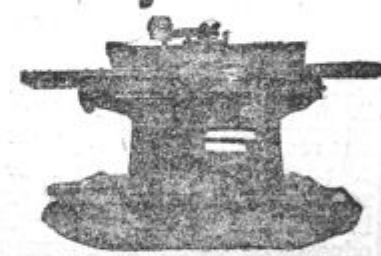
v kranjskih, kočevskih in hrvaških oblikah ter druga vsako-

vrstna železnina. Trgovcem se dovoljuje poseben popust.

Za cenjena naročila se priporoča trvdka

Zalta & Zilič,

trgovina železnine v LJUBLJANI, Gosposvetska cesta št. 10.

Stroji za obdelovanje lesa.

TURBINE.

ZVONOVI.

Strojne tovarne in livarne, d. d.
Ljubljana.

Menjalnica

Slovenske eskomptne banke

Ljubljana

nasproti glavnega kolodvora

kupuje in prodaja devize in valute po naj-
ugodnejših dnevnih cenah, sprejema vloge
na hranilne knjižice in na tekoči račun ter
jih obrestuje po najugodnejših pogojih;
ima poseben borzni oddelek.

Vplačena delniška glavnica
K 30.000.000.—

SLOVENSKA BANKA

LJUBLJANA, Krekov trg št. 10, nasproti „Mestnega doma“.

Obrestuje najugodnejše vloge na knjižice in v tekočem računu.

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje.

Telefon št. 567.
Čekovni račun 12.205.